

Grunnforurensning

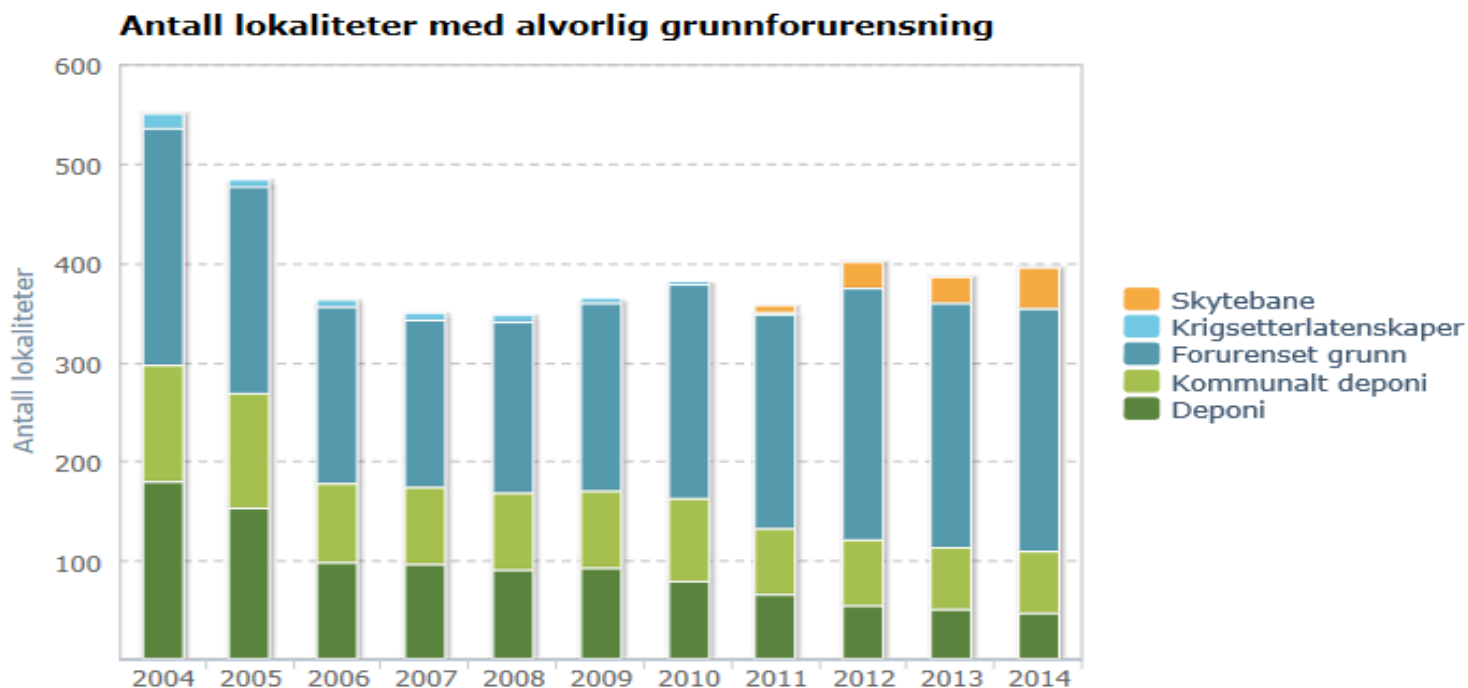
-Nytt fra Miljødirektoratet

Miljøringen 24. mars 2015

Per Erik Johansen, seksjon for avfall og grunnforurensning

Nye tall fra miljøstatus

- 1900 saker avsluttet
 - 600 rene lokaliteter
 - 1300 lokaliteter med arealbruksrestriksjoner
- Ca. 400 lokaliteter med behov for videre undersøkelser og tiltak

Overvåkningsprogram – terrestrisk og bynært miljø

- Prøver fra biota i urbane terrestriskmiljø
- *nivåer av miljøgifter i ulike deler av næringsnettet på land*
 - *opphoping av miljøgifter i næringsnettet*
- Prøver fra fugl, meitemark, rev, og rotte

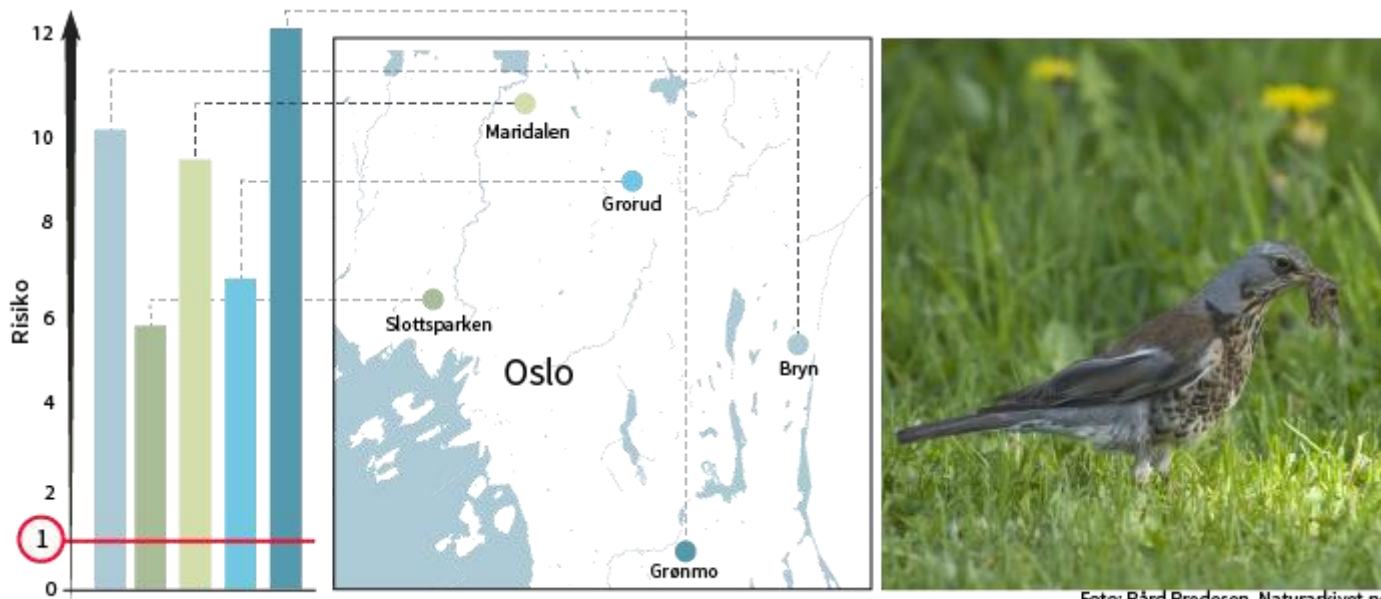

Foto: Bård Bredesen, Naturarkivet.no
Kilde: Miljødirektoratet/Miljøstatus.no 2014

Nytt i 2015

Status veiledere

- Veileder for håndtering av alunskifer
- Veileder for basistilstandsrapport
 - ihht. industriutslippsdirektivet
- Veileder for risikovurdering av forurensete lokaliteter

Alunskifer – Identifisering og karakterisering

■ Skille mellom bergarter som er:

- **Sikkert syredannende**

- trenger spesiell håndtering.

- **Ikke syredannende**

- På inert avfallsdeponi.

- **Mulig syredannende**

- krever nærmere karakterisering og vurdering.

For å karakterisere syrepotensialet i alunskifer skal det gjennomføres både en geologisk og en geokjemisk karakterisering

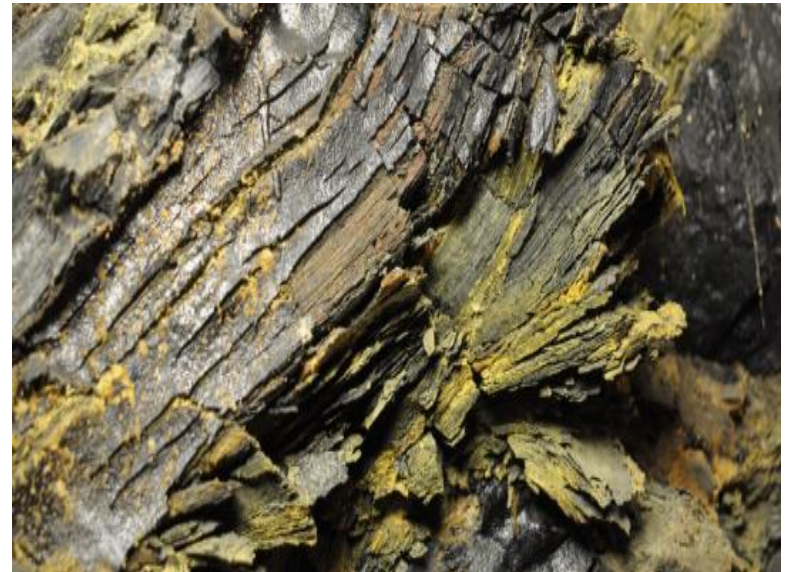

Foto: NGI (Endre 2013).

Alunskifer – Krav til deponering

- Deponier for syredannende berggrunn omfattes av kravene i avfallsforskriften kap. 9, inkludert krav om tillatelse
- Miljødirektoratet ser behov for at det settes særlige krav til mottak og deponering av syredannende bergarter utover de som følger av kap. 9 og vanlige vilkår i deponitillatelsene

Basistilstandsrapport

- IED innfører krav om at virksomhet som medfører fare for at farlige stoffer kan forurense grunnen, skal utarbeide en basistilstandsrapport før virksomheten starter opp
- IEDs åtte trinn for basistilstandsrapport (BTR):

1. Fastleggelse av hvilke farlige stoffer som brukes, fremstilles eller frigis på anlegget.
2. Identifisering av de relevante farlige stoffer.
3. Vurdering av risikoen for forurensning av det spesifikke anleggsområdet.
4. Anleggsområdets historie.
5. Miljøforhold.
6. Beskrivelse av anleggsområdet.
7. Undersøkelse av anleggsområdet.
8. Utarbeidelse av basistilstandsrapport.

Revidering av forurensningsforskriften kap. 1.

- Starter arbeidet i år
- Hva vi ser for oss
 - Ikke bare forebygge, men også *håndtere* oljelekkasjer
 - Alle relaterte oljetanker - uansett størrelse og geografisk plassering
 - Styrke kommunens rolle
 - Likt regelverk i alle kommuner

Foto: Vann- og avløpsetaten, Oslo kommune.

Oljelekkasjer og bruk av saneringsmidler

- Oljesaneringsmidler kan medføre fare for forurensning
 - Detergenter:
Oljen spres lettere med vann
Evt skadelige kjemikalier?
 - Mikroorganismer:
Fremmede arter eller uønskede gener?
- Søknadsplikt
- Stedsspesifikk vurdering
 - Behov, effekt og risiko

Foto: Vann- og avløpsetaten, Oslo kommune.

Forskrift om fremmede organismer

- Tilråkning om forskrift om fremmede organismer oversendt til Klima- og miljødepartementet.
- **Hovedpunkter:**
 - Generelt krav om tillatelse ved innførsel av organismer og utsetting av en rekke fremmede organismer.
 - Forbud mot innførsel, utsetting og omsetning av visse organismer.
 - Generelt krav til aktsomhet, samt meldeplikt for innførsel av visse organismer.

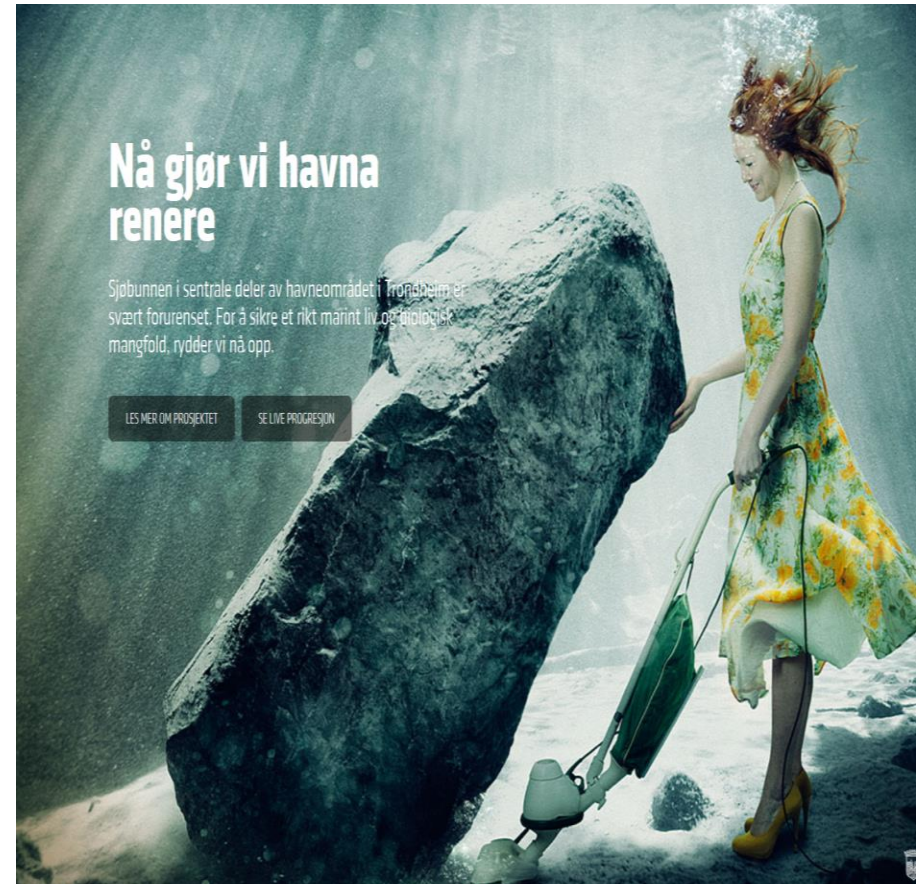
Nytt i 2015 - Sediment

Revisjon av tre sedimentveiledere

- Risikoveilederen og tildekkingsveilederen skal oppdateres
 - Oppdatert klassegrensene for miljøgifter i sediment
 - Endret vurdering av massenes egnethet ved høyt innhold av helse- og miljøfarlige stoffer
- Håndteringsveilederen får et varslet supplement til vedlegg VI:
 - Miljøfaglig og juridisk veiledning om håndtering av muddermasser
 - et faktaark om innholdet i en tiltaksplan

Store oppryddingstiltak i 2015 - 2016

- Trondheim havn - 4 delområder
Oppstart over påske - ferdig i 2016
- Flekkefjord - 8 delområder, ferdig i 2016
- Arendal - 1 av 3 delområder, ferdig i 2016, men 2 delområder gjenstår.

Ny Hempel-dom

- **Hempel 1:** Pålagt å gjennomføre undersøkelser i sjø og på land.

Miljødirektoratet fikk enstemmig medhold i Høyesterett i 2010.

- **Hempel 2:** Vedtak om refusjon av oppryddingskostnader

Medhold i tingretten i 2013 og lagmannsretten i 2014.

Hempel anket, men slapp ikke gjennom ankeutvalget.

Våre nettsider

Ny Grunnforurensning

GRUNNFORURENSNING

Søk | Hjelp | Tilbakemelding

English

- ⊕ Utvidet søk
- ⊕ Søk på kart
- ⊕ Informer oss om forurenset grunn
- ⊕ Lenker
- ⊕ Administrasjon
- ⊕ Hovedsiden

- ⊕ Hjelp

Eiendommer med forurenset grunn

Søk kommune:

[Utvidet søk](#)

Her kan du søke fram nesten 3000 steder i Norge der det er kartlagt forurenset grunn. [Les mer](#)

Grunnforurensning gir ikke en fullstendig og komplett oversikt over all forurenset grunn i Norge.

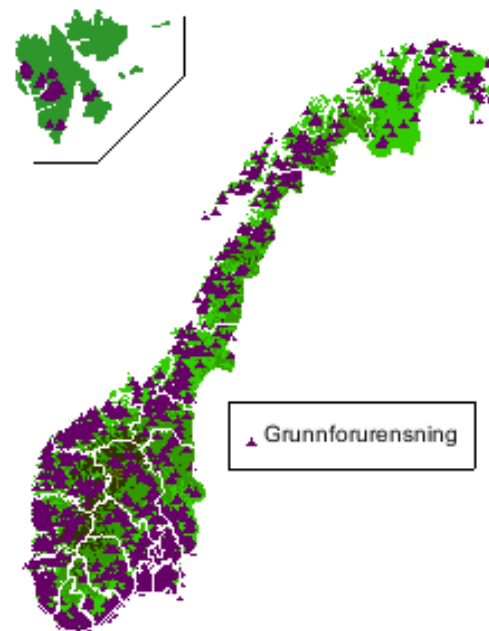
Grunnforurensning gir en oversikt over:

- lokaliteter med forurenset grunn
- avfallsdeponier (i hovedsak nedlagte)
- lokaliteter med forurensete ferskvannssedimenter
- lokaliteter med krigsetterlatenskaper (i hovedsak fra siste verdenskrig)
- lokaliteter med forurenset sjøbunn
- skipsverftslokaliteter
- skytebaner

Klikk på norgeskartet til høyre for å søke i kart.

Opplysningene er lagt inn i matrikkelen

Siden 2010 er opplysninger for Grunnforurensning overført til

Du er her: Miljødirektoratet - Forside / Tema / Forureina grunn

MILJØDIREKTORATET - FORSIDE

Tema

Arter og naturtyper... ▾

Avfall ▾

For næringsliv ▾

For offentlig sektor ▾

For skole ▾

Fornybar energi ▾

Forureina grunn

Forurenset sjøbunn ▾

Friluftsliv ▾

Genmodifiserte organismer

Hav og kyst ▾

Internasjonalt ▾

jakt og fiske ▾

Kjemikalier ▾

Klima ▾

Kulturlandskap ▾

Luft ▾

Miljøovervåking ▾

Olje og gass ▾

I 2005 rydda miljøvernstyresmaktene opp på dei 93 mest forureina eigedomane i landet. Her frå oppryddinga ved eit impregneringsverk i Elverum, som tydeleg viser kreosot og PAH-forureining i bakken. Foto: Ola Nordal

Forureina grunn

Fleire stader i Noreg har forhøgde konsentrasjonar av miljøgifter i jorda, ofte på grunn av gamle utslepp frå industri og gamle avfallsfyllingar. Miljøvernstyresmaktene sine mål er å både hindre grunnforureining og å rydde opp i forureina grunn. Målet er at spreinga av miljøgifter blir stansa eller vesentleg redusert. Spreiing inneber her både avrenning til område i nærleiken og eksponering for menneske, dyr og planter som er på dei forureina grunnområda.

08.12.2005 | Endret 03.05.2013

NYHETER

[Fjernet 6600 tonn forurensete masser i Harstad](#) 13.03.15

[Krever oppryddingsplan for Evenes](#) 03.03.15

[Full seier for miljøopprydding på Askøy](#) 19.11.14

[Midler til oppryddingstiltak i forurenset grunn og sjøbunn i 2015](#)

05.06.14

[Avinor må rydde opp ved Kievik](#) 27.05.14

TJENESTER OG VERKTØY

Aktuelle tjenester/verktøy

[Svartjeneste for spørsmål om forurenset grunn](#)

[Spørsmål og svar om forurenset grunn](#)

[Beregningsverktøy for risikovurdering av forurenset grunn](#)

[Eiendommer med forurenset grunn](#)

Relaterte lenker

Fleire stadar i Noreg er det høge konsentrasjonar av miljøgifter i jorda. Grunnen blir forureina når miljøgifter blir sleppt ut eller gravd ned. Kjeldene er ofte gamle utslepp frå industri og anna næringsverksemd, eller utslepp frå gamle søppelfyllingar.

(Miljøstatus i Noreg)

[Oppgavehjelp](#)[Maler](#)

Søk her

Søk

Du er her: [Hiem](#) / [Oppgavehjelp](#) / [Forurensning](#) / [Forureina grunn i byggje- og gravesaker](#)

Forureina grunn i byggje- og gravesaker

Eit terrenginngrep i forureina grunn aukar risikoen for at menneske blir eksponert for forureining. Inngrepet aukar òg risikoen for at ureininga spreier seg i miljøet. Dersom det ikkje vert rydda i forureininga før det vert bygd og fylt ut på ei tomt, kan det vere mykje vanskelegare å rydde opp på tomta seinare. Flytting av forureina masse fører til forureining der massane vert lagd. Kommunen er styresmakt i byggje- og gravesaker i ureina grunn. Regelverket skal sørge for at bygging og graving i forureina grunn ikkje fører til forureining, og at det blir rydda opp slik at eigedomen kan brukast til det planlagde føremålet.

Forureiningsforskrifta kapittel 2 om bygging og graving i forureina grunn gjeld der nokon skal gjere terrenginngrep i forureina grunn

- Hovudregelen er at ein reknar grunn der konsentrasjonen av helse- eller miljøfarlege stoff er over normverdien i [vedlegg 1, kapittel 2 av forureiningsforskrifta](#), som forureina.

Verktøy

- [Ordforklaringer](#)
- [Kart og databaser](#)
- [Lenker](#)
- [Veiviser i miljøloververket](#)
- [Kart fra Miljøstatus](#)

Relatert informasjon

- [Databasen Grunnforurensning grunn.klif.no](#)
- [Miljøstatus om forureina grunn www.miljostatus.no](#)
- [Miljødirektoratets nettsider om forurenset grunn www.miljodirektoratet.no](#)
- [Statens strålevern om alunskifer](#)

Forurenset grunn

- o Myndighetsutøvelsen for områder med forurenset grunn
- o Opprydding av forurenset jord i barnehager

Flere steder i Norge er det forhøyede konsentrasjoner av miljøgifter i jorda. Jorda forurennes når miljøgifter slippes ut eller graves ned. Kildene er ofte gamle utslipp fra industri og annen næringsvirksomhet, og utlekking fra gamle avfallsfyllinger.

Innhold

1. Tilstand [385 alvorlig forurenkede lokaliteter](#)
2. Konsekvenser [Forurenset grunn kan spre farlige kjemikalier](#)
3. Tiltak [Undersøkelser og opprydding](#)

Lover og avtaler

[Forurensningsloven](#)

[Forurensningsforskriften kap. 2 om opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider](#)

Andre nettsteder

[Miljødirektoratet: Eiendommer med forurenset grunn](#)

[Miljødirektoratet: Forurenset grunn](#)

[Nettverk for forurenset grunn og sedimenter](#)

[St.meld. nr. 14 \(2006-2007\) Sammen for et giftfritt miljø](#)

[Handlingsplan for opprydding i forurenset jord i barnehager og på lekeplasser](#)

Slik får du tak i oss:

www.miljodirektoratet.no

e-post: post@miljodir.no

telefon: 03400 / 73 58 05 00

Takk for oppmerksomheten!

